

EŽAMIJET TA' NOFS IS-SENA TAL-ISKEJJEL PRIMARJI 2011

IR-RABA' SENA

STUDJI SOČJALI

SIEGHA U KWART

Isem: _____

Klassi: _____

TOTAL MARKI

AQRA SEWWA DAN LI ĜEJ:

- Imla ismek u l-isem tal-klassi.
- TAQLIBX IL-PAĞNA QABEL JGHIDULEK
- Qabel tikteb it-tweġiba, ara li tkun fhimt sewwa l-mistoqsija.
- Jekk ma tkunx taf xi tweġiba, halliha vojta u kompli l-ohrajn; imbagħad erga' ippruvaha fl-aħħar.
- Jekk tieħu żball ingassah pulit u erga' ikteb.
- Meta tlesti erga' ara l-karta kollha mill-bidu biex tirranġa xi żbalji li jista' jkollok u timla dak li ħallejt barra.

A. Imla l-vojt bil-kliem mogħti fil-kaxxa. L-istampi qegħdin hemm biex jgħinuk. Hares lejn l-eżempju:

temperatura	nuċċali	ġakketta	hfief	riħ	xalla
	beritta	sigar	rebbiegħa	umbrella	silġ

0. F'Malta fis-sajf **it-temperatura** gieli togħla aktar minn 35 grad Celsius.

1. Meta t-temp ikun imsaħħab, miegħi nieħu l-_____ biex ma nixxarrabx meta tagħmel ix-xita.

2. Meta tkun ix-xita nilbes il-_____ u l-buz.

3. Meta tkun ġafna kesħa nilbes il-kowt, ix-_____ m'ghonqi, il-_____ f'rasi u l-ingwanti f'idejja.

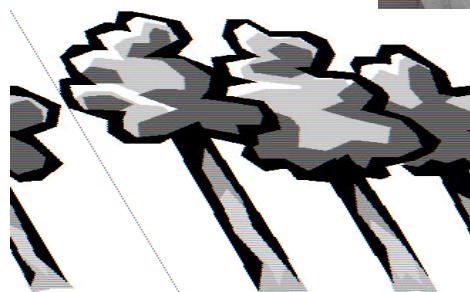
4. F'Malta gieli tagħmel ġafna xita imma rari li jagħmel is-_____.

5. Fil-ħarifa jkun ġafna _____ u ġafna weraq jaqgħu mis-_____.

6. Fis-sajf nilbes ħwejjeg _____ biex intaffi mis-ħana.

7. Meta nkun ħdejn il-baħar nara li nilbes kappell u _____.

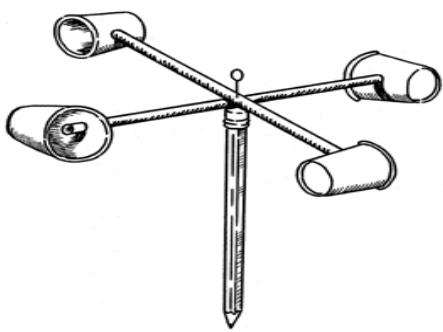
8. Is-sigar itellgħu weraq ġdid fl-istaġun tar-_____.

(10 x marka = 10 marki)

B (i) Ikteb l-isem tal-istrument tat-temp.

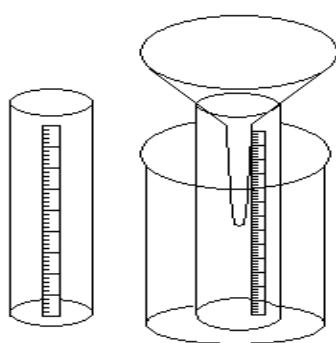
Il-pluvjumetru	Il-pinnur	L-anemometru	It-termometru
----------------	-----------	--------------	---------------

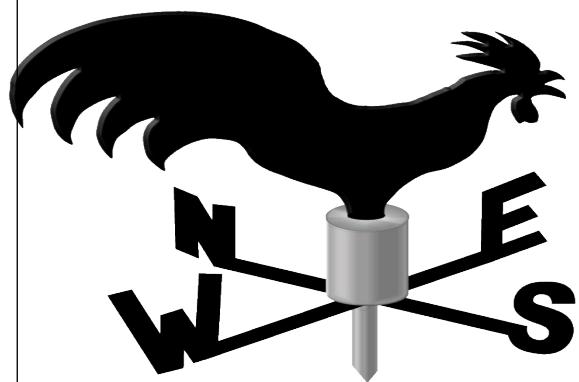
1.

2.

3.

(4 X marka = 4 marki)

B (ii) Issa kompli dawn is-sentenzi biex turi li taf għal xiex jintuża kull strument.

1. It-termometru jintuża biex _____.
2. L-anemometru jintuża biex _____.
3. Il-pinnur jintuża biex _____.
4. Il-pluvjometru jintuża biex _____.

(4 x marka = 4 marki)

C. Wieġeb bil-ghajnuna tal-pjanta.

a.

b.

c.

d.

1. Rachel bdiet miexja bil-kelb tagħha lejn il-baħar; lejn liema direzzjoni sejra?

2. Rachel sejra timxi fil-ġnien pubbliku; lejn liema direzzjoni sejra?

3. Rachel sejra l-ghalqa fejn hemm il-baqar. Lejn liema direzzjoni sejra?

4. Liema direzzjoni trid tmur Rachel biex tmur għand in-nanna?

5. Issa fadal erba' direzzjonijiet oħra. Dawn huma: **TRAMUNTANA, MAJJISTRAL, XLOKK u LVANT**. Ikteb dawn l-erba' direzzjonijiet fil-kaxxi li hemm fil-pjanta.

(8 X marka = 8 marki)

D. **Pingi 5 kaxxi li fihom hemm kliem li għandu x'jaqsam ma' Malta.**

muntanji	merill	vulkani	bandiera Maltija	Innu Malti
ħargħar	deżert	xmajjar	ġemel	Widnet il-Bahar

(5 X marka = 5 marki)

- E. Ikteb **TAJJEB** jew **HAŻIN** hdejn kull sentenza. Hares lejn l-eżempju:

0.	Għandna noħorġu ż-żibel barra mikxuf biex nitimghu l-klieb u l-qtates ta' barra.	HAŻIN
1.	Għandna nhallu l-kelb tagħna jħammeġ it-triq.	
2.	Naqsmu t-triq minn fuq l-istrixxi bojod u suwed.	
3.	Nistennew biex naqsmu jekk id-dawl tat-traffiku jkun aħdar.	
4.	Għandna ninżlu mill-karozza qabel ma tieqaf.	
5.	Insemmu t-toroq għal xi persuna importanti.	
6.	Jekk m'hemmx bogħod fejn sejrin nistgħu nimxu.	
7.	Nużaw il-karozza tal-linja flok il-karozza tagħna.	
8.	Jekk jonqos it-traffiku fit-toroq, jonqos ukoll id-duħħan.	
9.	Naqsmu t-triq mingħajr ma nharsu lejn il-lemin jew lejn ix-xellug.	
10.	Minflok fuq il-bankina nimxu f'nofs ta' triq.	

(10 X marka = 10 marki)

- F. Min jien?

Il-kliem fil-kaxxi juru rwoli differenti fis-soċjetà. Dahħal dan il-kliem fil-vojt.

Għalliem	Pulizija	Dentist	Infermiera	Membru tal-Parlament Ewropew
Saċerdot	Sindku	Bidwi	President	Pustier

2. Jien nahdem f-ghelieqi biex inkabbar il-ħxejjex u l-frott.
3. Jien ngħallek lit-tfal.
4. Jien inwassallek l-ittri d-dar.
5. Jien inżomm l-ordni fil-pajjiż.
6. Jien neħodlok ħsieb snienek.
7. Jien inqaddes il-quddies, inqarar u nqarben.
8. Jien nirrapreżenta lil Malta fil-Parlament Ewropew.
9. Jien ngħin lit-tabib biex infejjaq il-morda.
10. Jien il-Kap ta' Malta u niffirma l-ligijiet tal-Parlament.

(10 X 1 marka = 10 marki)

Ġ. L-istampi t'hawn taħt għandhom jgħinuk biex twieġeb il-mistoqsijiet.

- (a) _____
 (b) _____

2. Kien hemm aċċident ikrah bejn żewġ karozzi. Sewwieq minnhom korra gravi. Liema mezz ta' komunikazzjoni trid tuża biex l-ambulanza tasal malajr?

- (a) _____

3. Claire tixtieq tibgħat messaġġ liz-zija li toqgħod l-Awstralja. Kif tista' Claire tikkomunika maz-zija?

- (a) _____
 (b) _____

4. Liema hu l-mezz ta' komunikazzjoni li fih trid tisma' biss?

5. Semmi xi mezzi ta' komunikazzjoni li jistgħu jagħtuna l-aħbarijiet ta' kuljum.

- (a) _____ (b) _____ (c) _____

6. Semmi mezz ta' komunikazzjoni li ħafna nies jixtru kuljum biex jaqraw l-aħbarijiet. (a) _____

(10 x marka = 10 marki)

G (i) Kif għandna ngħibru ruħna mal-oħrajn?

Aħmel ✓ fil-kaxxa ħdejn is-sentenza t-tajba. Ara l-eżempju.

Eżempju: Fil-knisja

	(a) Waqt il-quddies noqgħod nitkellem ma' shabi.	
	(b) Ingib ruħi tajjeb u nieħu sehem f'kull ma jkun qed isir.	✓

	(c) Nilbes imqaċċat qisni sejjer il-baħar.	
--	--	--

1. Mal-ġenituri:

	(a) Inħobb lill-ġenituri meta jixtruli dak kollu li rrid. (b) Ngħin lill-ġenituri meta jkoll aptit biss. (c) Ngħin lill-ġenituri meta jkun hemm bżonn.	
---	--	--

2. Fil-klassi:

	(a) Nirrispetta lill-ġħalliema u lit-tfal kollha. (b) Noqghod indahħak lil šabi waqt il-lezzjoni. (c) Waqt il-brejk nagħżel lil min irrid biex jilgħab miegħi.	
---	--	--

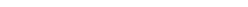
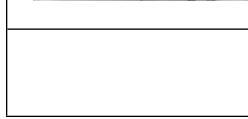
3. Mal-ħbieb:

	(a) Nikkopja l-imġiba hażina ta' šabi. (b) Noqghod waħdi fil-brejk biex ħadd ma jdejjaqni. (c) Nagħżel ħbieb onesti li lesti li jgħinu.	
---	---	--

4. Fir-rahal fejn noqghod:

	(a) Nidħol membru f'xi għaqda u nattendi għal-laqgħat. (b) Indoqq l-isterjo b'volum qawwi. (c) Incempel il-qniepen tal-bibien u nitlaq nigri.	
---	---	--

5. Hdejn il-baħar:

(a) Narmi l-qxur tal-frott fuq ir-ramel.

(b) Niehu gost nghum minghajr ma ndejjaq lil ta' madwari.

(c) Noqghod inxarrab lin-nies li jkunu qed jixxemmxu.

6. Meta mmur nimxi fil-kampanja:

	(a) Nimxi mill-mogħdijiet u ma nagħmilx storbju biex ma nbeżżax l-animali.	
	(b) Inqaċċat il-fjuri u nagħmel īxsara lis-sigar.	
	(c) Noqghod naqla' l-ġebel tal-ħitan tas-sejjieħ.	

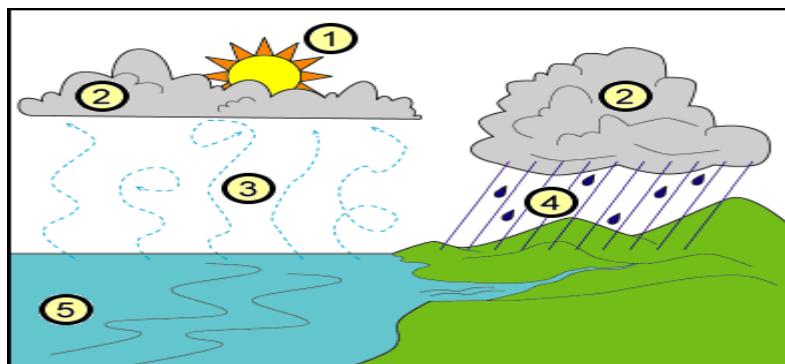
(6 x marka = 6 marki)

GH. Ikteb DRITT jew DMIR ħdejn kull waħda. Ara l-eżempju.

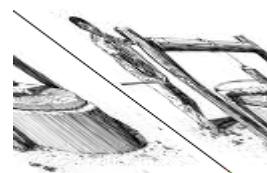
Eżempju:	Innaddaf wara l-kelb tiegħi.	DMIR
1	Nattendi l-iskola biex nitgħallem.	
2	Ikolli ħin għal-logħob u l-mistrieh.	
3	Nagħmel ix-xogħol kollu li tagħtini l-ghalliema.	
4	Ngħin lil min hu inqas ixxurtjat minni.	
5	Il-ġenituri jeħduni għand tabib meta nkun marid ħafna.	

(5 x marka = 5 marki)

H. Aghżel it-tajba billi tagħmel sing tahtha. L-ewwel wahda hija lesta bhala eżempju. L-istampi mogħtija biex jghinuk.

0. (Ir-riħ, Is-shab, **Ix-xemx**) tiġbed hafna ilma minn wiċċi il-baħar.
1. Dan l-ilma jitla' 'l fuq u jingabar f'(ċpar, shab, arja).
2. Wara s-shab jimxi (bix-xita, bis-silġ, bir-riħ).
3. Shab (abjad, griż, celesti) ikun mimli bl-ilma.
4. Hafna (shana, xita, borra) terġa' tinżel fuq l-art, l-għelieqi u l-widien.
5. Xi ilma jerġa' jispiċċa fil-baħar u xi ilma jinxtorob mill-(qtates, bnedmin, blat) meta jsib ġebel artab.
6. Il-bdiewa jerfghu l-ilma (fil-bramel, fil-bjar, fit-tankijiet).
7. Il-(pompi tal-ilma, baqar, vannijiet) itellgħu l-ilma li jkun merfugħ.
8. F'Malta ġieli ma tantx tagħmel xita għalhekk tajjeb li (naħlu, nħammgħu, nerfghu) l-ilma.
9. Bl-ilma l-bdiewa jistgħu (joqogħdu jgħumu, jsaqqu l-għelieqi tagħhom, iwaddbu lin-nies)
10. Il-bdiewa jistgħu wkoll jużaw l-ilma biex (inaddfu u jisqu l-animali, jarmuh barra, iħalltu mal-ħamrija). **(10 x marka = 10 marki)**

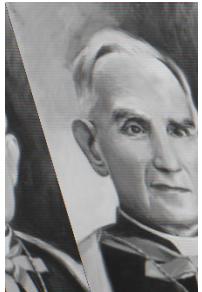
H. Kompli s-sentenzi b'dawn il-kliem.

(10 marki)

eroj	kap	poeta	Franciżi	għellieda
Imdina	Belt Valletta	Malti	Sqallija	Haż-Żebbug

In-Normanni ġew Malta minn _____
permezz tax-xwieni tagħhom. Il-Konti Ruġġieru
kien il-_____ tagħhom. Dak iż-żmien
Malta kienet taħt l-Għarab. In-Normanni kienu

<p>_____ tajbin ħafna u wara li rebħu u keċċew lill-Għarab minn Malta, marru l-_____ li kienet il-belt ewlenija ta' Malta</p>	
<p>Dun Karm Psaila huwa l-_____ nazzjonali. Hu kiteb il-kliem tal-Innu Malti. Dun Karm twieled f' _____ u kien qassis. Bis-sahħha ta' Dun Karm l-ihsien _____ sar aktar apprezzat.</p>	
<p>Dun Mikiel Xerri kien jgħix f'Malta fi żmien il-_____. Hu ftiehem ma' oħraejn biex iqumu kontrihom minħabba li kien jaħqru ħafna lil Maltin. Dun Mikiel Xerri sparawlu fil-pjazza tal-_____. Dun Mikiel Xerri miet għal pajjiżu u għalhekk insejhulu _____. Qabel miet ghajjat: ‘Viva Malta!’</p>	

I. Ikteb ERBGHA sentenzi fuq wieħed minn dawn: (8 marki)

1. Immaġina li inti s-Sindku tar-raħal jew belt fejn toqghod. Għid x'tista' tagħmel biex thajjar nies oħra jiġu jżur r-raħal jew belt.
2. **Ir-Raħal fejn noqghod.**
(Dan il-kliem jista' jgħinek: l-arma tar-raħal, rħula jew bliet li jmissu miegħu, festa li tigi cċelebrata ...)
3. **Drawwiet tal-Milied f'pajjiżna.**
(Dan il-kliem jista' jgħinek: purċijsjoni bil-Bambin, grotta, kartolini, dundjan, qagħaq tal-ghasel)

TMIEM